

INDENRIGSMINISTERIET
KOMMUNALAFDELINGEN

Nordjyllands Amtskommune
Amtsgården
Postboks 8300
9220 Aalborg Øst

Dato: 10. december 1997
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 1997/1361-1
Sagsbeh.: avb
+ bilag

I brev af 27. august 1996 har Nordjyllands Amtskommune forespurgt Indenrigsministeriet, om der er hjemmel i lov om kommunernes styrelse til at yde diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til de personer, der af amtsrådet er indstillet til at indtræde i bestyrelsen for Skagensbanen A/S som amtskommunens repræsentanter.

Det fremgår af beslutningsprotokollen fra amtsrådets møde den 15. december 1993, at A, B, F, Q - gruppen indstillede Henrik M. Christensen, Frederikshavn, og at V, C, Z - gruppen indstillede Axel Pallesen, Skagen. De pågældende er ikke medlemmer af amtsrådet.

Det fremgår endvidere af sagen, at selskabets generalforsamling herefter valgte de af amtsrådet indstillede til bestyrelsen.

I den anledning skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

§ 18 og § 21 i vedtægterne for Aktieselskabet Skagensbanen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"§ 18. På den ordinære generalforsamling behandles følgende sager:

....

Nr. 5. Valg af bestyrelsesmedlemmer.

....

§ 21. Bestyrelsen består af 4 medlemmer, der vælges af generalforsamlingen for 4 år ad gangen efter indstilling af de respektive aktieposter. Nordjyllands Amtskommune skal være repræsenteret med 2 medlemmer og Skagen Kommune og øvrige aktionærer med hver 1 medlem. ...."

§ 16 a, stk. 1, og § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse er sålydende:

"§ 16 a. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v.

§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

....

b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,...."

I pkt. 2. B. i Indenrigsministeriets vejledning af 28. november 1995 om vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer m.fl. anføres bl.a. følgende:

"Betydningen af udtrykket "valgt af kommunalbestyrelsen" indebærer som hidtil, at vedkommende reelt skal være udpeget af kommunalbestyrelsen. Hvis kommunalbestyrelsen ved udpegningen er bundet af indstillinger fra foreninger eller organisationer på en sådan måde, at der ikke er nogen reel valgmulighed, kan vedkommende ikke anses for at være valgt af kommunalbestyrelsen."

Den situation, hvor en kommunalbestyrelse indstiller en person til valg af et organ med henblik på at varetage et kommunalt hverv, og hvor organet - og ikke kommunalbestyrelsen - efterfølgende foretager det endelige valg af den indstillede person er ikke omtalt nærmere i § 16 eller i forarbejderne til § 16, stk. 1, litra b.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse skal udtrykket "efter valg af kommunalbestyrelsen" som udgangspunkt forstås bogstaveligt, således at indstillede ikke er omfattet af § 16 a, stk. 1, jf. § 16, stk. 1, litra b.

Indenrigsministeriet finder endvidere, at spørgsmålet om, hvorvidt en person kan anses for valgt af kommunalbestyrelsen i henhold til § 16, stk. 1, litra b, bør afgøres efter de samme principper, som gælder for afgrænsningen af begrebet "valg" efter styrelseslovens § 25, stk. 1.

Det fremgår af styrelseslovens § 25, stk. 1, at amtsrådets valg af to eller flere medlemmer til udvalg, bestyrelser o.lign. foretages ved forholdstalsvalg.

Afgivelse af indstilling af én eller flere personer til et udvalg m.v. må derimod besluttes ved en almindelig flertalsafstemning, jf. § 11, stk. 3, hvilket dog naturligvis ikke udelukker, at flertallet kan lade indstillingen omfatte personer, der ønskes indstillet af mindretal.

Bestemmelsen i § 25, stk. 1, finder således kun anvendelse, når et amtsråd skal foretage et egentligt valg, og ikke i tilfælde, hvor amtsrådet alene skal foretage indstilling.

I de tilfælde, hvor en indstilling anses for fyldestgørende, selv om den kun omfatter det antal personer, der skal vælges, antages der at gælde en almindelig formodning for, at indstillingen ikke er bindende, idet et modsat resultat ville indebære, at valget reelt blev foretaget af den indstillende myndighed.

Der henvises til den kommenterede lov om kommunernes styrelse, 1996, side 158.

Hvis det undtagelsesvist må antages, at en indstilling er bindende, selv om den alene omfatter det antal personer, der skal vælges, må de pågældende medlemmer anses for valgt af amtsrådet.

Kun i de tilfælde, hvor der er holdepunkter for at antage, at amtsrådets indstilling af personer til et selskabs bestyrelse **reelt** er bindende, kan der efter ministeriets opfattelse blive tale om at betragte de pågældende som "valgt" af amtsrådet.

Indenrigsministeriet må lægge til grund, at amtsrådets indstilling af to kandidater til Skagensbanens bestyrelse var fyldestgørende.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse er der imidlertid ikke i vedtægterne for Aktieselskabet Skagensbanen eller i øvrigt i sagen holdepunkter for at antage, at amtsrådets indstilling er bindende for generalforsamlingen.

Der er derfor efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke hjemmel i lov om kommunernes styrelse til at yde diæter og tabt arbejdsfortjeneste til de pågældende medlemmer af bestyrelsen.

Indenrigsministeriets brev af 10. juli 1996, vedrørende Vestsjællands Amtsråds udpegning af medlemmer til bestyrelsen i Zealand Care A/S, hvor Indenrigsministeriet fandt, at der var oplyst sådanne særlige forhold, at

udpegningen skulle være sket ved forholdstalsvalg, jf. § 25, stk. 1, vedlægges i kopi til orientering.

Med venlig hilsen

Torben Sørensen